

Jørn Lier Horst

Dwaalspoor

Wisting Kwartet 4

A.W. Bruna Uitgevers

1

Ze reed er twee keer langs. De derde keer zette ze de auto pal voor het grote, witte huis stil.

De hoge villa met voor de helft een schilddak stond achter een wit, houten hek en een loofhaag, omringd met oude bomen met uitstekende takken. Achter geen enkel raam brandde licht. Het huis was groter dan ze zich herinnerde en eigenlijk veel te groot voor haar.

Negentien jaar geleden was ze hier voor het laatst geweest. Toen had ze zichzelf beloofd dat ze er nooit meer naartoe zou gaan. Nu ging ze er wonen.

Ze pakte de envelop die naast haar lag en haalde de sleutel eruit. Er zat een plastic labeltje aan waarop de advocaat aan de ene kant de naam van haar grootvader had geschreven en aan de andere kant het adres: *Frank Mandt. Johan Ohlsens gate, Stavern.*

De gedachte dat hij dezelfde sleutel had vastgehouden kon ze niet loslaten. Dat hij ermee in zijn zak had gelopen, ermee had gefrunnikt, zijn hand eromheen had gelegd.

Ze dacht liever niet aan hem als 'opa', dat woord gebruikte ze niet, voor haar was hij 'de Ouwé'. Zo herinnerde ze zich hem, als een oude man, hoewel hij niet ouder dan vijftig kon zijn geweest toen ze hem voor het laatst zag. Hij was groot en sterk, met donkere, diepliggende ogen, dik grijs haar en een kleine witte snor.

Een van de laatste keren dat ze hem zag, was tijdens de viering van de nationale feestdag. Tijdens de kinderoptocht

was ze langs het huis gelopen waar de Ouwe in de serre met strakke lippen stond toe te kijken, de handen op de rug. Ze had geprobeerd naar hem te zwaaien, maar hij had zich omgedraaid en was naar binnen gegaan.

Ze legde de sleutel neer en keek weer naar het huis. Zelfs op een warme julidag als deze vond ze dat de woning kou uitstraalde.

Een paar kleine kreetjes vanuit het kinderstoeltje maakten dat ze zich omdraaide.

‘Ben je wakker, lieve Maja?’ zei ze glimlachend en ze reikte naar haar dochter. ‘Nu zijn we er.’

Het meisje liet een paar gorgelende geluidjes horen, glimlachte en knipperde met haar oogjes. Gelukkig leek ze niet op haar vader. Ze had haar donkere ogen en haar.

‘En mijn lachkuiltjes,’ zei ze en ze kietelde haar dochter onder haar kin in een poging ze tevoorschijn te laten komen. Ze zouden het wel redden met zijn tweeën. Vroeger waren haar moeder en zij op elkaar aangewezen, nu gold dat voor haar dochter en haar.

Ze draaide zich weer om naar het stuur, zette de auto in de versnelling en reed naar de achterkant van het huis, tot voor de garage. Daarna pakte ze de sleutel, stapte uit en haalde haar dochter uit het stoeltje op de achterbank.

De ingang straalde voornaamheid uit, met zuilen en ornamenten, zoals de mensen een eeuw geleden bouwden.

De sleutel draaide soepel rond. Binnen rook het schoon en fris, niet muf, zoals ze had gevreesd.

De advocaat had gedaan wat ze had gevraagd. Alle meubels en andere roerende zaken waren verwijderd. Alles wat haar ergens aan kon herinneren of een herinnering aan het verleden kon oproepen.

Ze liep de keuken in en liep daarna naar de woonkamer. Haar voetstappen echoden tussen de kale wanden. Het zonlicht sijpelde bleekjes door de ramen en scheen op de vloer.

Het kan hier best gezellig worden, dacht ze en ze keek naar het parkje aan de overkant. Het grote huis kon een goede start van een nieuw leven worden.

De brede trap naar de bovenverdieping kraakte. Ze tilde Maja op haar andere heup en begaf zich naar wat de kamer van haar moeder was geweest. Even stond ze stil, eigenlijk zonder iets te voelen, daarna keek ze op haar horloge. Kwart voor tien. De verhuishwagen kon elk moment opduiken.

Snel liep ze door de andere vertrekken, ging weer naar beneden en inspecteerde de rest. Bij de deur naar de keldertrap bleef ze een moment staan, waarna ze hem opende. Ze deed het licht aan en zette een paar stappen op de versleten treden.

Daar beneden hadden ze hem gevonden, op een dag in januari. Hij moest ongeveer op de plek waar ze nu stond zijn gevallen. Op de grijze cementvloer zag ze nog vaag een donkere vlek in het grauwe gietstel. Er werd aangenomen dat hij daar drie dagen had gelegen voordat een vriend hem vond.

Ze was het enige nog levende familielid, maar was niet bij de uitvaart of de voorbereidingen daarvoor geweest. Destijds had ze niet beseft dat ze de enige erfgenaam was van een villa die miljoenen waard was en van het geld op zijn bankrekening. Toen ze dat hoorde, was haar eerste gedachte dat ze dat niet ging aannemen. Dat het geld van Frank Mandt zo smerig was dat ze er het liefst niets mee te maken wilde hebben, maar daarna had ze gedacht: waarom niet? Het zou stom zijn om het niet aan te nemen.

Ze nam haar dochter mee naar beneden. Daar was de lucht muffler dan in de rest van het huis. Een rotte geur, als van oud fruit of bloemen die te lang in een vaas hadden gestaan. In een van de keldervertrekken bevond zich een badkamer met een sauna, en in wat een trainingsruimte moest zijn geweest, zat een klimrek aan de wand.

In de achterste kamer vond ze de safe. De advocaat had haar laten weten dat die er nog stond. Hij was niet groot en

zwaar, maar vermoedelijk wel met inwendige bouten aan de vloer bevestigd. Degenen die het huis hadden leeggeruimd, hadden gehoopt de sleutel te vinden, maar die was weg. Ze had het volste vertrouwen in hen. In een keukenkast waren ze bijna dertigduizend kronen tegengekomen in een envelop die ze aan haar hadden overhandigd. Er had natuurlijk her en der in het huis nog wel meer geld kunnen liggen waarover was gezwegen, maar ze vertrouwde erop dat de sleutel van de safe niet gevonden was en ze hem dus niet hadden geopend.

Ze legde haar hand op de safe en streek eroverheen. Het koude staal bezorgde haar rillingen. Vervolgens ging ze op haar hurken zitten, schoof het metalen plaatje voor het sleutelgat opzij en probeerde naar binnen te kijken.

Het irriteerde haar dat de sleutel weg was. De safe stond midden in het vertrek en nam veel ruimte in beslag. Daardoor zou het lastig worden het hier in te richten, als dat op een dag nodig mocht zijn.

Buiten werd geclaxonneerd. Ze keek op haar horloge. Het was tien uur. De verhuizers waren precies op tijd. Ze ging naar buiten en verwelkomde hen. Terwijl ze de verhuiswagen achterwaarts op zijn plek reden, opende ze de kofferbak van haar eigen auto, pakte er een doos uit en haalde het naam-bord tevoorschijn dat ze thuis in Oslo had laten maken. Ze nam het mee en hing het aan een spijker naast de voordeur.

SOFIE EN MAJA LUND

Een buurvrouw keek naar buiten van achter geruite keukengordijnen. Sofie zwaaide naar haar. De vrouw zwaaide niet terug.

2

William Wisting stond in de deuropening van zijn slaapkamer te kijken naar de vrouw die in zijn bed lag. Smalle reepjes licht vielen door de kieren in de luxaflex en bedekten haar gezicht, zonder dat ze de diepe slaap leken te verstoren.

Hij werkte nu ruim twee jaar samen met Christine Thiis. Ze was vijftien jaar jonger dan hij en had twee kinderen in de tienerleeftijd. Na een echtscheiding had ze een goedbetaalde baan als advocaat in Oslo achter zich gelaten en was met de kinderen naar Larvik verhuisd.

Het was gemakkelijk om met haar samen te werken; ze focuste zich op resultaten, was daadkrachtig, toonde initiatief en beschikte over het vermogen om op het goede moment de juiste beslissingen te nemen.

Als ze met elkaar praatten, ging het altijd over het werk. Over haar privéleven vertelde ze niet veel. Wanneer ze op een congres waren, ging ze 's avonds altijd naar huis of regelrecht naar haar hotelkamer nadat het vakinhoudelijke deel was afgerond. Ze ging nooit mee als iemand voorstelde om na het werk ergens een biertje te drinken en was nog nooit naar een kerstborrel gekomen. Daarom was Wisting verbaasd geweest toen ze zijn uitnodiging voor een zomerfeest bij hem thuis had geaccepteerd.

In haar gezicht vertrokken even een paar spiertjes; ze merkte blijkbaar dat hij in de kamer was. Wisting trok de deur voorzichtig dicht en daalde de trap af naar de woonkamer. Ze moest uitslapen. Nils Hammer had ervoor gezorgd dat ze naar

bed ging. Ze was toen al een heel eind op weg met haar tweede fles wijn. De anderen waren blijven zitten tot het licht begon te worden en de eerste zangvogels van zich lieten horen.

Een vlieg liep over de binnenkant van een glas op de salontafel op en neer. Het diertje verdronk al ronddraaiend in het restje wijn.

Wisting liep naar de bank, vouwde het kleed op dat over hem heen had gelegen en schikte de bankkussens. Vervolgens pakte hij de glazen bij elkaar en bracht ze naar de keuken, zette ze in de vaatwasser en bleef voor het raam staan kijken naar het bruingebeitste huis in de bocht waar Line woonde.

Hoewel hij zich niet helemaal op zijn gemak voelde over de reden waarom ze van Oslo terug was verhuisd naar Stavern, was hij blij haar bij zich in de buurt te hebben. Hij had het echter niet fijn gevonden dat ze juist dát huis had gekocht; dat kwam door zijn gevoel dat de dood daar in de wanden zat. De man die er eerst had gewoond, heette Viggo Hansen. Acht maanden geleden was hij dood in een stoel in de woonkamer gevonden. Daar had hij bijna vier maanden gezeten zonder dat iemand in de buurt het had gemerkt.

De gedachte aan de dode man leek Line niets te kunnen schelen. Eigenlijk typeerde dit haar. Ze kende geen angst en was pragmatisch ingesteld. Bovendien was het een goede koop. De omstandigheden maakten dat het huis ver onder de taxatiewaarde werd verkocht, en toen hij er de vorige dag was langsgegaan, was er niet veel wat hem herinnerde aan wat ooit was geweest. Een groot deel was afgebroken en verwijderd. De keuken, de badkamer en een slaapkamer waren al gerenoveerd. Nu was de woonkamer aan de beurt.

Zijn mobiel ging ergens in huis. Hij vond hem op de salontafel, maar was te laat met opnemen. Het was Suzanne. Haar nummer stond nog in zijn contactenlijstje. Hij had haar al maanden niet gesproken en voelde dat het zien van haar naam iets met hem deed. Een tijdlang hadden ze elkaar heel

na gestaan en ze was bij hem ingetrokken. De relatie had een paar jaar geduurd, tot ze besloot zonder hem verder te gaan. Het gemis voelde nog altijd zwaar, maar was niet zo erg als het gemis van Ingrid, de moeder van Line en haar tweelingbroer Thomas. Ingrid was voor altijd weg. Suzanne bevond zich op korte afstand. Ze runde een galerie in combinatie met een koffiebar annex café in Stavern, waar ze op de etage erboven woonde.

Hij schrok op toen de telefoon opnieuw rinkelde. Het was alweer Suzanne.

‘Hallo,’ zei hij en hij voelde hoe droog zijn mond was.

‘Hallo,’ antwoordde ze. ‘Met Suzanne.’

‘Hallo,’ zei hij nogmaals en hij slikte. ‘Hoe gaat het?’

‘Ben je thuis?’ vroeg ze zonder antwoord te geven.

Wisting keek om zich heen. Iemand had een schaalje pinda’s omvergegooid. Op het vloerkleed had Espen Mortensen meerdere lagen toiletpapier neergelegd in een poging bier uit een omgevallen flesje te absorberen. De tas van Christine lag onder een stoel; de inhoud ervan lag deels op de vloer.

‘Hoezo?’ vroeg hij.

‘Ik moet ergens met je over praten. Iets wat ik liever niet over de telefoon doe. Het gaat over de zaak-Hummel.’

‘De zaak-Hummel?’ herhaalde Wisting, maar hij wist heel goed waarover het ging.

Jens Hummel was taxichauffeur. In de nacht van 5 op 6 januari was hij met zijn auto verdwenen. De laatste die hem had gezien, was een klant die werd afgezet voor het Grand Hotel aan de Storgata in Larvik om zeven minuten voor half-twee. Dat was meer dan een halfjaar geleden. De zaak was nog steeds een mysterie.

‘Ik kan vanochtend bij je langskomen, voordat het te druk wordt in het café,’ stelde Suzanne voor.

Vanaf de bovenverdieping hoorde hij voetstappen. Christine moest wakker zijn geworden.

‘Ik sta op het punt om weg te gaan,’ zei Wisting snel. ‘Ik kan naar jou toe komen.’

‘Lukt je dat voor één uur?’

Hij keek op de klok en probeerde uit te rekenen hoe lang het geleden was dat hij zijn laatste glas dronk. ‘Ik kan er over een uur zijn,’ antwoordde hij en hij hoorde aan de manier waarop ze hem bedankte dat ze glimlachte.

Vanuit de badkamer hoorde hij het geluid van stromend water. Wisting liep weer naar de keuken en pakte twee kopjes uit de kast en een paar cups voor het koffiezetapparaat.

De trap vanaf de eerste verdieping kraakte. Het koffiezetapparaat bromde zwak en stootte damp uit. Toen kwam Christine binnen.

‘Hallo,’ zei ze met een roestige stem. Haar kastanjebruine haar zat nog in de war, maar hij kon zien dat ze had geprobeerd het een beetje op orde te brengen. ‘Sorry, het...’

Wisting onderbrak haar. ‘Koffie?’

Ze knikte. ‘Lekker.’

Ze gingen ieder aan een kant van de keukentafel zitten.

‘Sorry,’ zei ze nog een keer. ‘Dat is nog nooit eerder gebeurd... Normaal gesproken ga ik naar huis.’ Ze nam een slok koffie en kuchte. ‘Dat wil zeggen: normaal gesproken ga ik nooit uit. Ik ben niet gewend veel te drinken.’

‘Dan had je het nodig,’ zei Wisting. Hij kon zien hoe ongemakkelijk ze zich voelde doordat ze dezelfde kleren droeg als waarmee ze in bed was gestapt. ‘Je had het vast en zeker nodig om alles eens goed van je af te laten glijden,’ ging hij verder. ‘Helemaal te ontspannen en niet aan je kinderen of het werk te denken.’

‘Maar ik had naar huis moeten gaan.’

‘Er was daar toch niets wat op je wachtte,’ zei Wisting glimlachend. Hij legde zijn handen rond zijn koffiekopje en voelde dat het goed was om samen met iemand aan de keukentafel te zitten. ‘Ik kan je straks brengen,’ bood hij aan.

Ze schudde haar hoofd. 'Ik neem wel een taxi.'

Hij hield zijn handpalm naar haar omhoog, ten teken dat het geen enkel probleem voor hem zou zijn. 'Ik moet toch de deur uit,' zei hij. 'Er is iets in de zaak-Hummel opgedoken.'

Haar blik veranderde. Alsof die van verlegen naar heel alert overging. 'Jens Hummel? We hebben vorige week de hele zaak toch doorgenomen en afgesproken dat we het laten rusten? Is er nu nieuws?'

'Dat weet ik nog niet. Ik ga straks iemand ontmoeten die over hem wil praten.'

Christine boog zich over de tafel heen. 'Wat er in de krant stond, klopt van geen kant,' zei ze. 'We hebben werkelijk al het mogelijke gedaan.'

Wisting wendde zijn blik af. Ze had het over een artikel van een week geleden. Het mysterie rond de verdwijning had in januari ook tot vette krantenkoppen geleid, maar onder de lezers niet heel veel betrokkenheid opgeroepen. Jens Hummel had geen naaste familie die de politie en de pers onder druk zette. Alleen een grootmoeder die het gemis in haar eentje moest dragen.

Toen de media belangstelling kregen om de zaak weer aan de orde te stellen, had Wisting zich geroerd, in de hoop dat het artikel tot nieuwe informatie kon leiden. Het was niet per se zo dat de tijdsfactor een nieuw onderzoek tegenhield. In de loop van de tijd konden geruchten en roddelpraatjes zich in steeds grotere cirkels verspreiden en ten slotte bij iemand terechtkomen die bereid was met de politie te praten. Als de media er opnieuw aandacht aan schonken, kon dat in zo'n geval betekenen dat de politie met nieuwe feiten aan de slag kon.

Toen de zaak in druk verscheen, was er echter sprake van een buitengewoon negatieve kijk op de politie in het algemeen en Wisting als onderzoeksleider in het bijzonder. Er bleek niet uit wat de rechercheurs concreet anders hadden kunnen doen, maar het artikel schetste het beeld dat het de politie

aan interesse voor de zaak had ontbroken en dat men slecht werk had geleverd. Dat het onderzoek zonder resultaat was gebleven, sprak voor zich. Ze waren er zelfs niet in geslaagd Hummels auto op te sporen. De net verschenen halfjaarlijkse statistiek waaruit naar voren kwam dat de politie bijna twintig procent meer verkeerscontroles had uitgevoerd dan het jaar ervoor, werd gebruikt als argument dat ze foutieve beoordelingen uitvoerden en idiote prioriteiten stelden. De sympathie lag niet bij de politie, die een lastige klus te klaren had, maar bij de grootmoeder, die haar enige kleinkind was kwijtgeraakt.

Wisting was het gewend om kritiek te krijgen. Meestal liet hij die gewoon van zich af glijden, maar deze keer had hij het toch wat anders ervaren. Het herinnerde hem aan het feit dat hij zijn missie niet had kunnen volbrengen. En de zaak-Hummel had hem al vanaf het begin het onrustige, knagende gevoel gegeven dat zijn inzet onvoldoende was.

“Spoorloos verdwenen” is zelden toepasselijker geweest dan bij Jens Hummel,’ ging Christine verder. ‘Je zou denken dat er met telecomverkeer, tolpoortjes, taximeters en boordcomputers iets te vinden zou moeten zijn wat kon vertellen waar zijn auto en hijzelf zijn gebleven, maar we weten eigenlijk helemaal niets.’

Wisting knikte. Hij dacht aan het onderzoek in deze zaak als aan dagen zonder inhoud. Ze hadden een minutieuze tijdlijn opgesteld voor de laatste vierentwintig uur voordat de man verdween, maar daarin was niets te vinden waaruit bleek waar hij zich kon bevinden. Tegelijkertijd hadden ze geprobeerd een indruk te krijgen van de persoon Jens Hummel. Dat leverde een gecompliceerd beeld op. Hij was vierendertig jaar en woonde alleen. Tot zijn vijfentwintigste had hij verschillende losse baantjes gehad, en toen werd hij taxi-chauffeur. Vijf jaar geleden had hij een eigen vergunning en een eigen auto gekregen. Bijna tien jaar achter het stuur had hem een breed netwerk van contacten met zeer verschillende

mensen bezorgd. Met de meesten hadden ze gesproken, maar niemand had iets te vertellen wat licht kon werpen op wat er was gebeurd.

Verdwijningszaken waren altijd lastig, niet alleen omdat er geen plaats delict was, maar ook omdat het moeilijk was een doodlopend onderzoek weer op de rails te krijgen.

Ze dronken nog een kopje koffie en bespraken intussen een paar interessante theorieën. Zo kon het zijn dat er achter de verdwijning een afrekening in het drugsmilieu schuilging. Er gingen geruchten dat Hummel als lokale koerier had gefunctioneerd en zijn taxi had gebruikt om drugs te vervoeren. Ook zou hij een tijdlang prostituees hebben gehaald en gebracht, maar hoewel die informatie vermoedelijk had geklopt, had die hen geen steek verder gebracht.

Wisting keek op zijn horloge. Hij moest zorgen dat hij de deur uit kwam.

In de auto ging het gesprek op andere onderwerpen over. Ze hadden het over de zomer en over wat ze in de vakantie gingen doen.

‘Ik ga nergens heen,’ zei Christine. ‘En jij?’

‘Ik heb Line beloofd om haar te helpen met het opknappen van haar huis. Ze beweert dat ik goed kan behangen.’

Christine glimlachte en leek in gedachten verzonken. ‘Mijn kinderen gaan vier weken naar hun vader, dus het zal gek zijn om zo lang alleen te zijn.’

Wisting reed de auto naar de stoeprand voor haar huis.

‘Bedankt voor de lift. En nogmaals sorry dat ik vannacht niet naar huis ben gegaan.’

‘Geen punt,’ verzekerde hij haar.

‘Bel me maar,’ zei ze en ze legde haar hand op zijn arm.

Hij ontmoette haar blik. Ze knipperde met haar ogen, waarna ze haar hand terugtrok.

‘Als het iets oplevert, bedoel ik. Als je te weten komt wat er met Jens Hummel is gebeurd.’

3

Het was een warme dag, drukkend en windstil. Wisting vond een vrije parkeerplek bij de stoomschepenkade en stapte uit. Twee jongetjes stonden op de steiger met ieder een vishengel. Boven hen vlogen een paar meeuwen traag in het rond. Er waren ongewoon veel mensen op straat. Af en toe knikte Wisting naar voorbijgangers die hij kende.

Voor café De gulden vrede waren de meeste tafeltjes al bezet. Wisting duwde de deur open, stapte naar binnen en wachtte even tot zijn ogen aan de spaarzame verlichting gewend waren. Suzanne zat helemaal achterin en wenkte hem. Ze droeg een witte zomerjurk en haar zwarte haar zat in een paardenstaart.

Wisting knikte en liep naar haar tafeltje. Ze stond op en sloeg haar armen om hem heen. Toen ze glimlachte, verschenen er rimpeltjes rond haar ogen.

‘Wil je iets drinken?’ vroeg ze met een blik naar de bar. ‘Koffie?’

Wistings hoofd voelde zwaar aan. ‘Liever een mineraalwater,’ zei hij en hij schraapte zijn keel.

Suzanne verdween achter de bar en kwam terug met een flesje en een glas met ijsblokjes. ‘Ik wist niet met wie ik anders kon praten,’ zei ze en ze ging zitten.

Wisting schonk zijn glas vol. ‘Je zei dat het over Jens Hummel ging.’

‘Ik weet natuurlijk niet of het iets betekent,’ zei ze, ‘maar er is hier de laatste tijd een paar keer ’s avonds een man geweest.

Hij zit aan de bar, leest de kranten en zegt niet veel, maar ik heb begrepen dat hij in het buitenland heeft gewoond en nu weer in de stad is.’

Suzanne verschoof een ongeadresseerde envelop die tussen hen in lag, waarna ze vervolgde: ‘Vorige week zei je in de krant dat je de zaak-Hummel wilde seponeren.’

‘Laten rusten,’ corrigeerde Wisting haar.

‘Zit daar dan verschil in?’

Wisting haalde zijn schouders op.

‘Hoe dan ook,’ ging ze verder, ‘bij de samenvatting van de zaak stond onder andere een foto van de taxi van Jens Hummel.’

Wisting knikte. Opnieuw werd hij aan de enigszins mislukte mediastrategie herinnerd.

‘Het was hier die avond rustig. Ik merkte dat de man heel vreemd ging doen toen hij dat las.’

‘Hoe dan?’

Suzanne liet haar stem dalen, hoewel er niemand in hun buurt was die haar kon horen. ‘Hij werd onrustig,’ legde ze uit. ‘Hij keek op van de krant en liet zijn blik in het rond gaan voordat hij verder las. Daarna kwam hij overeind, ging naar buiten en bleef even staan. Toen kwam hij terug en las het artikel nog een keer.’

Wisting nam een slok.

‘Ik ging naar hem toe om een paar lege glazen op te halen,’ zei Suzanne. ‘Toen zei hij iets gek.’

‘Wat dan?’

‘Eerst maakte ik een opmerking over het krantenartikel dat hij zat te lezen. Ik zei iets in de trant van dat het een bijzondere zaak was. Toen keek hij me aan en zei: “Hij staat in de schuur.”’

‘Hij staat in de schuur?’ herhaalde Wisting.

‘Ja. En voordat ik iets kon vragen, ging hij verder. “Op een dag stond hij daar gewoon,” zei hij en hij wees op de foto van

de taxi. Toen vouwde hij de krant op, nam hem mee en vertrok.’

‘Over welke schuur had hij het?’ vroeg Wisting zonder op een antwoord te rekenen.

‘Ik weet niet meer dan wat ik net heb verteld, maar ik heb er naderhand veel over nagedacht en moest je wel bellen. Die man weet iets.’

Wisting wierp een blik op de andere gasten. ‘Is hij hier sindsdien nog geweest?’

Ze schudde haar hoofd.

‘Was er iemand bij hem als hij hier was?’ vroeg Wisting verder, in een poging wat meer te weten te komen over wie de man kon zijn.

‘Nee, ik heb er de anderen hier naar gevraagd, maar niemand weet wie hij is.’

Wisting stelde nog een heleboel vragen, over hoe de man eruitzag, wat voor kleren hij aanhad, welk dialect hij sprak, en of hij andere kenmerken had.

Suzanne frunnikte weer aan de envelop die voor haar lag, opende hem en haalde er een velletje papier uit. ‘Hij betaalde die avond met zijn creditcard,’ zei ze en ze stopte het papier weer in de envelop. ‘Ik heb de kassamol gecontroleerd en uitgezocht wanneer hij moet hebben betaald. Jullie kunnen waarschijnlijk het transactienummer gebruiken om erachter te komen wie hij is.’

Wisting glimlachte en pakte de envelop aan. De inhoud ervan kon weleens een doorbraak in de zaak betekenen. Onder de rechercheurs hadden verschillende theorieën de ronde gedaan over waar de auto was gebleven. Sommigen dachten dat Jens Hummel de stad vrijwillig had verlaten, anderen vermoedden dat het voertuig ergens langs de kant van de weg lag als gevolg van een ongeluk, of was gedumpt. Net als enkele anderen dacht Wisting dat hij in een garage of zoiets moest zijn gezet nadat Jens Hummel slachtoffer van een misdrijf was geworden.

De politiepatrouilles hadden alle kleine wegen in het district geïnspecteerd. Een helikopter had zijn zoekgebied steeds verder uitgebreid. Duikers hadden bij de kade gezocht. Parkeergarages waren gecontroleerd. Alles was zonder enig resultaat gebleven, dus het was niet onwaarschijnlijk dat de auto in een schuur was neergezet.

Suzanne stond op. 'Ik moet aan het werk,' zei ze. 'Hoe gaat het met Line?'

'Goed,' zei Wisting kuchend. 'Volgens mij gaat het heel goed.'

Het leek alsof Suzanne nog iets wilde zeggen, maar dat deed ze niet. Wisting was haar dankbaar. Over wat Line was overkomen, kon hij moeilijk praten.

Suzanne begaf zich naar de bar. 'Veel succes,' zei ze. 'Met alles. Doe haar de groeten van me.'

'Dat zal ik doen, en bel me als die man hier opnieuw opduikt,' zei hij en hij bleef zitten. Hij opende de envelop en haalde het velletje papier eruit. De cijfers op het afschrift van het pinapparaat zeiden hem niets. Hij wist dat ze informatie van de creditcardmaatschappij moesten hebben om de identiteit te achterhalen van degene die achter de cijfercombinaties schuilging. Hij had lang op een of andere doorbraak in deze zaak gewacht. Nu moest hij tot maandag geduld hebben.

4

Op maandagochtend stapte Wisting al om kwart voor zeven het politiebureau binnen. Op zijn handen zaten witte verfvlekken die ervan getuigden dat hij Line de vorige avond met het verven van een paar kozijnen had geholpen. Onderweg naar de afdeling Recherche knikte hij naar een paar vermoede agenten die over hun computers hingen en de laatste rapporten van hun nachtdienst schreven.

Totdat de andere rechercheurs opdoken, las hij de zaak-Hummel nog een keer door en probeerde ondertussen met zijn nagels de witte verf van zijn handen te krabben. Hij wist dat nieuwe informatie ervoor kon zorgen dat hij vanuit een nieuwe invalshoek naar de zaak keek. Wat eerder oninteressant had geleken, kon in het licht van een nieuwe hypothese heel belangrijk worden. Hij bladerde de documenten door en zocht naar iets wat wel opvallend maar nog steeds onopgehelderd was, naar toevalligheden die essentiële verbanden konden bevatten.

In de zaak van Jens Hummel vielen de lange taxiritten op. Minstens één keer per week maakte hij een urenlange rit naar Kristiansand of Oslo. Dat kón natuurlijk toeval zijn. Als puntje bij paaltje kwam, was het niets anders dan een statistisch gegeven. Bij de ritten van Hummel deed zich echter de bijzonderheid voor dat ze contant werden betaald en niet via de centrale werden gereserveerd. Tegenover collega's had Hummel schertsend gezegd dat hij een rijke, oude dame vervoerde die familie in het zuiden van het land bezocht. Nie-

mand had haar ooit gezien en de politie was er ook niet in geslaagd haar op te sporen.

Ook deze keer vond Wisting niets nieuws wat zijn aandacht trok. Een elektronische zoekopdracht in het overzicht van binnengekomen tips op de woorden *een schuur* en *de schuur* leverde ook niets concreets op.

Zijn kantoordeur stond open en hij luisterde elke keer als iemand op de afdeling aankwam. Om tien voor acht herkende hij het geluid van Nils Hammers voetstappen; hij hoorde hem naar zijn kantoor aan het eind van de gang sloffen.

Hammer had zich in het vinden en volgen van elektronische sporen bekwaamd. Hij kon vooral heel goed schakelen. Onderzoeksmethoden en mogelijkheden die nog niet bestonden toen zij bij de politie begonnen, waren nu doorslaggevend.

Wisting kwam overeind en liep naar hem toe. Hammer had een plastic beker met koffie vanuit de meldkamer meegenomen en nam af en toe een slokje terwijl hij inlogde.

Wisting legde het afschrift van het pinapparaat voor Nils Hammer op tafel. 'Hoe snel kun je erachter komen wie er met deze kaart heeft betaald?' vroeg hij.

Hammer zette zijn koffiebeker neer, pakte het papiertje en wierp er een vlugge blik op. 'Hoeveel haast heeft het?' vroeg hij.

'Degene die deze kaart heeft gebruikt weet mogelijk waar Jens Hummel zich bevindt,' antwoordde Wisting.

Nils Hammer ging rechtop zitten. 'Geef me een paar uur,' zei hij en hij dronk zijn beker in één slok leeg.

Wisting draaide zich om en wilde naar zijn kantoor terugkeren.

'Hoe ging het trouwens met haar?' vroeg Hammer.

'Met wie?' vroeg Wisting en hij vroeg zich af of Line werd bedoeld.

'Met onze officier van justitie,' zei Hammer grijnzend. 'Ze was helemaal van de wereld.'

‘Dat ging goed,’ verzekerde Wisting hem. ‘Ze had gewoon een flinke borrel nodig.’

Hij liep naar zijn kantoor, in zichzelf glimlachend toen hij aan de koffie dacht die hij een dag eerder ’s ochtends met Christine Thijs had gedeeld.

Er waren wat routineklusjes die moesten worden gedaan. Hij bekeek de stapel rapporten en aangiften van het weekend. Het was alsof de zomerstilte ook invloed op de misdaadstatistiek had. Behalve wat gedoe in een restaurant, een paar beschonken bestuurders en een brand op een boot was er weinig te melden.

Christine dook op toen hij de bodem van de stapel bijna had bereikt. ‘Nogmaals bedankt,’ zei ze glimlachend, met een wat verlegen blik. ‘Dat je me naar huis hebt gebracht.’

Wisting wuifde haar woorden weg.

‘Ben je wat meer over de zaak-Hummel te weten gekomen?’ vroeg ze en ze nam plaats.

‘Dat valt nog te bezien.’ Hij vertelde over het pinapparaat en de reactie van de onbekende kaartbezitter op wat er in de krant had gestaan, maar zonder Suzannes naam te noemen. Ze had niet gevraagd om erbuiten te worden gehouden, maar hij had Christine niet verteld wie hij ging ontmoeten en zag ook geen reden om dat nu te doen.

Christine stond op. ‘Je hebt hier een witte vlek,’ zei ze en ze wees op zijn wang.

Wisting bracht zijn hand naar zijn gezicht. ‘Verf,’ legde hij uit en hij toonde haar zijn handen. ‘Zo zal ik er waarschijnlijk nog wekenlang uitzien.’

Ze glimlachte opnieuw en deed de kantoordeur bij haar vertrek achter zich dicht.

Wisting keerde terug naar de aantekeningen. Het duurde bijna twee uur voordat de deur weer openging. Hammer kwam binnen met enkele afschriften in zijn hand en nam op de bezoekersstoel plaats.

‘De creditcard is van ene Aron Heisel,’ zei hij en hij legde een afschrift neer waarop stond wat hij zojuist had gezegd.

Wisting trok het papier naar zich toe. Behalve het rekeningnummer stond ook Heisels geboortedatum vermeld, maar geen adres. Wisting rekende uit dat Aron Heisel achtenveertig jaar moest zijn. ‘Wie is Aron Heisel?’ vroeg hij en hij wierp een steelse blik op de papieren die nog bij Hammer op schoot lagen.

Hammer liet hem twee foto’s uit de politieregisters zien, één recht van voren genomen en één vanaf de zijkant. Het was een jongere versie van de man die Suzanne had beschreven. Hij had smalle schouders, een platte neus, een aanzet tot donkere kringen onder zijn grijze ogen en een spleet tussen zijn voortanden.

Wisting knikte slechts om Hammer te laten vertellen waarom de man op de foto’s bij de politie geregistreerd stond.

‘Hij werd veroordeeld als hoofddader toen de politie in 1997 bij Drammen een grote drankfabriek oprolde. Daarna werd hij opnieuw gearresteerd en kreeg in 2002 een vonnis aan zijn broek wegens dranksmokkel. Drie jaar geleden werd hij in een nieuwe zaak in het oosten van het land verdacht, maar het kwam niet tot een veroordeling.’

‘Waar is hij nu?’

‘Zijn laatst bekende verblijfplaats is aan de rand van Marbella in Spanje.’

Wisting kende de stad. Ooit was hij er samen met Torunn Borg op dienstreis geweest.

‘Hij is nu echter in Noorwegen,’ ging Hammer verder en hij legde een dichtbeschreven transactieoverzicht neer. ‘De kaart is op verschillende plaatsen in Spanje gebruikt,’ zei hij en hij liet zijn wijsvinger over de lijst gaan. ‘Voor het laatst op het vliegveld van Málaga op 12 juli. Daarna zie je dat hij in Noorwegen is.’

Wisting tuurde naar het afschrift. De kaart was een dag eer-

der gebruikt, bij de supermarkt op Holmejordet. De winkel lag aan de toegangsweg naar Stavern. Af en toe stopte Wisting daar zelf om na het werk boodschappen te doen.

Hij zocht zijn bril, maar kon hem niet vinden, zodat hij met toegeknepen ogen de lijst verder bestudeerde. Er was iets gekocht bij een bouwmarkt, er was gegeten bij een restaurant in het havengebied, en er was een groot bedrag bij een electronicawinkel uitgegeven. Hij vond meerdere bezoeken aan De gulden vrede. Met uitzondering van de laatste keer had hij zijn rekening altijd vlak na middernacht voldaan. De volgende transacties betroffen telkens Vestfold Taxi.

Wisting keek weer op en voelde zijn ijver toenemen. 'We kunnen hem vinden,' zei hij en hij wees op de regel waarop een taxirit stond vermeld. 'Iemand heeft hem naar huis gereden.'